

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/22/2019
Identifikačné číslo spisu:	6308010256
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6308010256.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného R. F. a spol. pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona a iné, vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 1T/51/2008, na neverejnom zasadnutí konanom 28. januára 2020 v Bratislave, o dovolaní obvineného R. F. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. januára 2016, sp. zn. 5To/87/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného R. F. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Brezno (ďalej tiež „okresný súd“) z 25. februára 2015, sp. zn. 1T/51/2008 bol obvinený R. F. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný za vinného v bode 1) zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, v bode 6) z prečinu podielníctva podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorých sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

1) obžalovaný R. F. dňa 30. októbra 2006 o 17.55 hod. v obci O. L., v časti H. - G. na miestnej komunikácii viedol svoje terénne motorové vozidlo zn. Suzuki Jimmy, ev. č. L. XXXAX tak, že využíval celú šírku vozovky a priebežne ho posúval do strán, čím hliadke odboru kriminálnej polície OR PZ, UJaKP PZ v Brezne zamedzoval v jeho predbehnutí a následnom prenasledovaní a zadržení osobného motorového vozidla zn. Škoda Octavia Combi, ev. č. K. XXXAT, modrej metalízy, ktoré išlo pred ním a ktoré bolo v dobe od 21.00 hod. dňa 29. októbra 2006 do 07.20 hod. dňa 30. októbra 2006 odcudzené pred obytného domu v K., Ul. Š. H. XXXX/XX majiteľovi E. N., napriek tomu, že bol hliadkou polície opakovane upozorňovaný zvukovým signálom a svetelným signálom - prepínaním diaľkových a tlmených svetiel na ich služobnom motorovom vozidle zn. Škoda Felicia, ev. č. L. XXXC., aby im umožnil vykonanie služobného zákroku smerujúceho k zaisteniu osobného motorového vozidla zn. Škoda Octavia Combi, pričom bol uzročený s tým, že mohlo ísť o odcudzené vozidlo,

6/ obžalovaný R. F. od presne nezistenej doby do 06.00 hod. dňa 22. novembra 2006 v L., L. X, získal

a mal v držbe riadiacu jednotku airbagu č. 00319D16L6BS a sedačky č. 019JDL2WETR a č. 020JEL31HXM3 v celkovej hodnote 45.561,- Sk, ktoré pochádzali z osobného motorového vozidla zn. VW Bora, ev. č. K., VIN čísla v tvare W v. č. motora C. XXXXXX, ktoré bolo odcudzené v dobe od 18.00 hod. dňa 5. februára 2006 do 06.20 hod. dňa 6. februára 2006 pred obytným domom v K., Ul. B. XX majiteľovi Ing. H. P., pričom bol uzrozumený s tým, že súčiastky mohli pochádzať z odcudzeného vozidla.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 344 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8, § 41 ods. 2, § 39 ods.1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 a pol roka, výkon ktorého podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu na 1 a pol roka. Súčasne mu uložil aj trest prepadnutia veci - nástroja na vytrhávanie zámkov a vyslačky s označením Bt.

Proti rozsudku okresného súdu podali obvinení R. F. a E. O. odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 12. januára 2016, sp. zn. 5To/87/2015 tak, že napadnutý rozsudok zrušil vo vzťahu k R. F. a E. O., vo výrokoch o trestoch prepadnutia veci a v ostatných výrokoch zostal odvolaním napadnutý rozsudok nedotknutý.

Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal obvinený R. F. prostredníctvom obhajcu dovolanie, z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku, t. j. tvrdiac, že v základnom trestnom konaní malo byť zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

Úvodom obvinený poukázal na to, že oba skutky t. j. skutok 1) právne posúdený ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona (ďalej tiež „skutok marenia spravodlivosti“) a skutok 6) právne posúdený ako prečin podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej tiež „skutok podielníctva“), nemali byť právne posúdené ako trestné činy, pretože podľa názoru obvineného, tieto skutky nie sú trestnými činmi.

Vo vzťahu ku skutku marenia spravodlivosti obvinený poukázal na odôvodnenie predchádzajúcich a neprávoplatných oslobodzujúcich rozsudkov okresného súdu (č. l. 1302 a č. l. 1452), ktoré boli zrušené odvolacím súdom (č. l. 1350 a č. l. 1519), keď obvinený si osvojil závery vyslovené v zrušených rozsudkoch okresného súdu o nepreukázaní úmyslu obvineného konať protiprávne, nakoľko z vykonaných dôkazov jednoznačne nevyplyvala, vedomosť obvineného, že vozidlo idúce pred obvineným bolo odcudzené a vozidlo idúce za obvineným je policajné vozidlo, ktoré prenasledujúce odcudzené vozidlo. Obvinený v súvislosti s údajným nepreukázaním úmyslu zabrániť predídenu vozidlom policajného zboru, zároveň poukazoval na to, že vozidlo policajného zboru bolo bez označenia „Polícia“ a nepoužívalo výstražný maják.

Odvolaciemu súdu ďalej obvinený výtýkal, že sa nevysporiadal s jeho obhajobou namietajúcou, že zasahujúci príslušníci Policajného zboru mali vykonať zastavenie jeho motorového vozidla v rozpore s § 56 ods. 1 zák. č. 171/1993 Z. z. a nepreukázali svoju príslušnosť k Policajnému zboru. Obvinený taktiež namietal, že zasahujúci príslušníci Policajného zboru vystupovali v trestnom konaní v postavení svedkov, bez zbavenia mlčanlivosti, v dôsledku čoho mal byť naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Vo vzťahu ku skutku podielníctva obvinený taktiež popieral preukázanie úmyslu na seba previesť a ukrývať veci z trestnej činnosti (riadiacu jednotku airbagu a sedačky z odcudzeného vozidla) s tvrdením, že v konaní nebolo preukázané kde, kedy, od koho a akým spôsobom nadobudol predmetné veci. Podľa vlastného tvrdenia obvinený „náležite“ vysvetlil ako predmetné veci nadobudol a bolo mu nesprávne „kladené v neprospech“, že nemal uzatvorenú písomnú zmluvu, hoci zákon pri kúpe hnuiteľnej veci pre platnosť zmluvy nevyžaduje písomnú formu. V neprospech obvineného súdy v základnom

trestnom konaní taktiež mali nesprávne vyhodnotiť nižšiu kúpnu cenu, hoci súdom ustanovený znalec Ing. Žufaj tiež pripustil, že kupujúci a predávajúci si môžu dojednať kúpnu cenu výrazne nižšiu ako kúpnu cenu stanovenú znalcom.

V ďalšej časti svojho dovolania obvinený bez bližšieho a konkrétneho odôvodnenia tvrdil, že odvolací súd neposkytol plnú a účinnú ochranu práv obhajoby, nezabezpečil potrebné preskúmanie dôkazov, námietok a tvrdení obvineného, vykonané dôkazy mal jednostranne vyhodnotiť a rozsudok krajského súdu má byť pre uvedené nedostatky nepreskúmateľný a arbitrárny a tým pádom aj porušené právo obvineného na obhajobu garantované Trestným poriadkom, Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd, Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach a Chartou základných práv Európskej únie.

Podľa názoru obvineného súdy v základnom trestnom konaní nesprávne konštatovali vinu obvineného na podklade nesprávne vyhodnotených dôkazov a v konaní vykonané dôkazy mali „vyhodnotiť v zmysle zásady *in dubio pro reo*“, resp. mali obvineného oslobodiť spod obžaloby.

Na podklade vyššie uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 371 ods.1 písm. c) a i) Trestného poriadku v neprospech obvineného a súčasne, aby zrušil rozsudok krajského súdu vo výroku o vine a treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby trestnú vec obvineného v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno, ktorý naopak poukázal na dôvody svojich odvolaní, na podklade ktorých krajský súd zrušil predchádzajúce oslobodzujúce rozsudky a osobitne na odôvodnenie odvolania z 24. mája 2013 (č. l. 1509). Vo vzťahu k dovolacím námietkam obvineného poukázal na predchádzajúci priebeh trestného konania a v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudkov okresného (č. l. 1615) a krajského súdu (č. l. 1694). S dôvodmi dovolania obvineného sa prokurátor nestotožnil v celom rozsahu a dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie obvineného zamietol podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). Po vykonaní takto vymedzenej formálnej prvotnej prieskumnej povinnosti však najvyšší súd dospel k záveru, že nie je možné o dovolaní rozhodnúť v súlade s návrhom obvineného, preto že je zrejmé, že dôvody dovolania, existenciu ktorých prezumuje podaným dovolaním obvinený, v preskúmvanej trestnej veci obvineného splnené neboli; k uvedenému záveru najvyšší súd dospel na podklade nasledovných právnych úvah:

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených

námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Teda pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, treba ďalej uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Trestného poriadku. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky, závery ktorých uplatňuje pri svojom rozhodovaní i najvyšší súd, pritom platí, že spravodlivý súdny proces, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúmanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Ani v rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietat', že skutok, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, nebol zistený správne a úplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

V kontexte uvedeného najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že námietky obvineného, ktoré uvádzal bez bližšieho konkretizovania, že mu nebola poskytnutá plná a účinná ochrana práv obhajoby, či jeho argumenty, ktorými sa domáha vyslovenia správnosti predchádzajúceho rozhodnutia, ktorým bol oslobodený spod obžaloby, a teda iného hodnotenia dôkazov - nemôžu napĺňať dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom. Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto zákonného ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva na obhajobu.

Vo vzťahu ku skutkovej podstate ďalšieho dovolacieho dôvodu označeného obvineným pripomína, že v dovolacom konaní nie je dovolací súd oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku) - samozrejme vyjmúc takú procesnú situáciu, ak je osobou podávajúcou dovolanie minister spravodlivosti v rámci jeho dispozičnej právomoci zverenej § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd teda zo skutkového hľadiska hodnotiť skutočne len pomerne izolovaným prístupom a to síce, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené; teda či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

Preto v dovolacom konaní na podklade mimoriadneho opravného prostriedku v zásade nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov - výnimkou je len už naposledy označené ustanovenie Trestného poriadku - nakoľko tieto predstavujú otázky upravené normami procesného práva, ktoré nie sú hmotnoprávnej povahy. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na citované, nemôže najvyšší súd teda ani ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie, nakoľko uvedená činnosť je zákonom zverenou doménou, ba priam privilegiom v konaní pred súdmi nižšej inštancie.

Z obsahu podaného dovolania je napokon zrejmé, že obvinený evidentne nerozlišuje skutkové námietky od námietok právnych (ktoré jediné by bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať), čoho bezprostredným následkom je okrem iného to, že podané dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) je koncipované tak vecne, ako aj obsahovo ako len ďalšie odvolanie (riadny opravný prostriedok). Priamym prejavom tejto kvalitatívnej charakteristiky podaného dovolania je pritom skutočnosť, že obvinený len ďalej pokračuje vo svojej obhajobe, opakuje (až na malé výnimky) námietky predložené v predchádzajúcom konaní a vôbec nereflektuje právnu konštrukciu ním uplatňovaného dôvodu dovolania.

Ako však už najvyšší súd zdôraznil vyššie, dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení a (v zásade) neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy nižších stupňov, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania (výnimkou je len už zmieňovaný dôvod dovolania dostupný iba pre ministra spravodlivosti).

Čo sa potom týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu je dôležité poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Pokiaľ teda obvinený v podanom dovolaní neuvedie námietku právneho charakteru, nie je pri viazanosti uplatnenými vecnými námietkami (a nie dôvodmi dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) nielen povinnosťou, ale ani možnosťou dovolacieho súdu sa následne akokoľvek vyjadrovať k otázke samotnej správnosti právnej kvalifikácie ustáleného konania. Nestačí len formálne použiť napríklad pojem „právny záver ...“, ak z materiálneho hľadiska obvinený napáda zjavne záver skutkový. Inak povedané, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je obvineným síce správne uplatňovaný z formálneho hľadiska, no s poukazom na vecný obsah argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní ide celkom zjavne výlučne o námietky skutkového charakteru (teda z pohľadu daného dovolacieho konania „nepripustnými“ skutkovými námietkami). Avšak, ako už aj bolo zdôraznené vyššie, skutková veta tak, ako bola ustálená zo strany súdov nižšieho stupňa, je pre dovolací súd (konajúci iba na podklade dovolaní obvinených) záväzná - v predmetnom mimoriadnom opravnom konaní už nemožno prehodnocovať ustálené skutkové závery, skúmať ich úplnosť, či správnosť.

Akokoľvek ďalšia argumentácia dovolacieho súdu je tu pritom (s poukazom na už doposiaľ uvedené) zbytočná, keďže by išlo len o opätovné opakovanie už vyššie podrobne precizovaných právnych úvah. Na ústavne konformné vysporiadanie sa s námietkami obvineného takejto povahy plne postačuje strohé konštatovanie, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými (ale tiež právnymi) závermi súdu prvého stupňa, a tieto považoval sa dostatočne preukázané vykonanými dôkazmi.

Pre dovolací súd je teda rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený R. F. spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd; inak povedané, že použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty

označených trestných činov a majú tomu zodpovedajúci odraz v právnej vete, čomu zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona a prečinu podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.